

Kantaverkkosopimus 2012-2015

Sisältö

1	SOPIMUKSEN TARKOITUS	4
2	SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	4
3	KANTAVERKON KEHITTÄMINEN	4
3.1	Kehittämisen lähtökohdat	4
3.2	Asiakkaan liityntöjen kehittäminen	4
3.3	Kantaverkon kehittämissuunnitelma	5
4	JÄRJESTELMÄVASTUUSISÄLTÖ	5
4.1	Järjestelmävastuun sisältö	5
4.2	Sähköjärjestelmän hallinta	5
4.3	Sähköjärjestelmän käyttövarmuuden ylläpidon edellyttämä tiedonvaihto	6
4.3.1	Reaaliaikainen tiedonvaihto	6
5	KANTAVERKKOPALVELUN LAATU, RAJOITUKSET JA KESKEYTYKSET	7
5.1	Jännitteen ja taajuuden vaihtelut sähkön siirrossa	7
5.2	Vika- ja häiriötilanteet	7
5.3	Kantaverkon huollot, korjaukset ja muutostyöt	7
5.4	Avoimen toimituksen päättyminen	8
5.5	Säännöstely	8
6	LOISSÄHKÖN KÄYTTÖ JA LOISTEHORESERVIEN YLLÄPITO	8
6.1	Loissähkön käyttö	8
6.2	Loistehoreservien ylläpito	8
7	LASKUTUSMITTAUKSET JA SÄHKÖN TUOTANTOILMOITUKSET	9
7.1	Mittausten järjestäminen	9
7.2	Mittauksen sijainti muualla kuin liittymispisteessä	9
7.3	Mittausten laatuvaatimukset	10
7.4	Tilavaraus mittaukselle	10
7.5	Sähkön tuotantoilmoitukset	10
8	MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN	11
8.1	Kulutusmaksu	11
8.2	Kantaverkosta ottomaksu	11
8.3	Kantaverkkoonantomaksu	11
8.4	Netotus	11
8.5	Arvonlisävero sekä muut välilliset verot ja maksut	12
9	MAKSUEHDOT	12
9.1	Maksuaika	12
9.2	Muistutukset	12
9.3	Viivästyskorko	12
9.4	Maksuvelvollisuuden laiminlyönti	12
10	MAKSUJEN JA EHTOJEN TARKISTUKSET	12
10.1	Viranomaisten toimenpiteet	12
10.2	Epäsuhteen poistaminen	13
11	MARKKINAINFORMAATIO	13
12	VAHINGONKORVAUKSET	13
12.1	Yleiset edellytykset	13
12.2	Vahingonkorvaus Asiakkaalle	13

12.3	Vahingonkorvaus Asiakkaan asiakkaalle	14
12.4	Asiakkaan vahingonkorvausvelvollisuus	14
12.5	Muu vastuu.....	15
13	SALASSAPITO	15
14	SOPIMUKSEN MUUTOKSET	15
15	YLIVOIMAINEN ESTE.....	15
16	SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN JA PÄÄTTÄMINEN.....	16
16.1	Sopimuksen siirtäminen	16
16.2	Sopimuksen irtisanominen ja purkaminen	16
17	ERIMIELISYYDET	16
18	MUUT SOPIMUSEHDOT.....	16

FINGRID OYJ:N KANTAVERKKOSOPIMUS 1.1.2012 - 31.12.2015

1 SOPIMUKSEN TARKOITUS

Asiakas Oy (Asiakas) ja Fingrid Oyj (Fingrid) sopivat tällä sopimuksella (Sopimus) sopimusosapuolten oikeuksista ja velvollisuuksista.

Sopimuksella Asiakas saa oikeuden siirtää sähköä kantaverkosta ja kantaverkkoon Liitteessä 1 lueteltujen liittymispisteidensä kautta. Sopimuksen edellytyksenä on, että Asiakkaalla on voimassaoleva liittymissopimus Liitteessä 1 mainituista kantaverkon liittymispisteistä. Mikäli Asiakkaan liittymispisteissä, niihin liittyvässä verkossa, voimalaitoksissa tai mittauksissa tapahtuu muutoksia, Sopimuksen liitteitä päivitetään uutta tilannetta vastaavaksi.

2 SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Sopimus tulee voimaan, kun se on molemmin puolin allekirjoitettu.

Sopimuksen soveltaminen alkaa 1. tammikuuta 2012.

Sopimus on voimassa 31. joulukuuta 2015 saakka pois lukien kohdan 13 Salassapito, joka jää voimaan vielä sopimuksen päätyttyä. Hyvissä ajoin ennen Sopimuksen voimassaolon päättymistä sopimusosapuolet neuvottelevat Sopimuksen tarkoitusta vastaavasta uudesta sopimuksesta.

3 KANTAVERKON KEHITTÄMINEN

3.1 Kehittämisen lähtökohdat

Fingrid kehittää kantaverkkoa ja yhteyksiä muihin yhteen liitettyihin sähköjärjestelmiin ennakoitujen siirtotarpeiden perusteella noudattaen eurooppalaisia verkon mitoitusperiaatteita sekä suunnittelukäytäntöjä.

Verkon kehittämisen lähtökohtina ovat käyttövarmuuden ylläpitäminen, asiakkaiden tulevat tarpeet, Itämeren alueen sähkömarkkinan toimivuuden edistäminen, kustannustehokkuus ja verkon ikääntymisen hallinta.

3.2 Asiakkaan liityntöjen kehittäminen

Asiakkaalla on oikeus ottaa käyttöön uusia kantaverkon liittymispisteitä tai muuttaa olemassa oleviin liittymispisteisiinsä liittyvää sähkön tuotantoa, kulutusta, tuontia tai vientiä sekä verkon rakennetta edellyttäen, että liittynät täyttävät kulloinkin voimassa olevat Fingridin ylläpitämät *Fingrid Oyj:n yleiset liittymisehdot ja Voimalaitosten järjestelmätekniset vaatimukset*.

Asiakas ilmoittaa Fingridille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa tiedot uusiin liittymispisteisiinsä liittyvästä sähkön tuotannosta, kulutuksesta, tuonnista tai viennistä sekä oleellisista muutoksista Liitteessä 1 mainittujen liittymispisteidensä osalta.

Fingridillä on oikeus muuttaa Asiakkaan esittämää kantaverkkoliitynnän lisäyksen tai muutoksen käyttöönoton ajankohtaa, mikäli Asiakkaan tarve edellyttää kantaverkon vahvistamista tai muuttamista aikataulussa, jota Fingrid ei voi kohtuudella noudattaa.

Mikäli Asiakkaan uusiin tai olemassa oleviin liittymispisteisiin suoraan tai välillisesti liittyvä sähkön tuonti tai vienti, poikkeuksellisen suuri sähkön tuotannon tai kulutuksen kasvu tai muu vastaava syy aiheuttaa kantaverkon vahvistamistarpeen, sovitaan kantaverkon vahvistamisesta ja siitä syntyvien kustannusten korvaamisesta Asiakkaan ja Fingridin kesken.

3.3 Kantaverkon kehittämissuunnitelma

Fingrid ylläpitää verkon pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmaa, joka koordinoidaan alueellisen eurooppalaisen ja koko Euroopan laajuisen verkkosuunnitelman kanssa.

Suomessa siirtokyvyn riittävyys varmistetaan erillisillä aluesuunnitelmilla, jotka kattavat noin 15 vuotta eteenpäin ja joita päivitetään tarvittaessa. Tätä varten Asiakas toimittaa Fingridin pyynnöstä tarvittavia tietoja sähkön kulutus- ja tuotantoennusteista liittymispisteidensä osalta. Fingrid sitoutuu säilyttämään huolellisesti saamansa luottamukselliset tiedot eikä luovuta niitä kolmansille osapuolille.

Fingrid toimittaa Asiakkaalle tiedot Asiakasta koskevista merkittävistä kantaverkon muutoksista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

4 JÄRJESTELMÄVASTUU

4.1 Järjestelmävastuun sisältö

Fingrid on sähkömarkkinalain mukainen järjestelmävastaava. Järjestelmävastaava vastaa Suomen sähköjärjestelmän teknisestä toimivuudesta, käyttövarmuudesta ja huolehtii valtakunnalliseen tasevastuuseen kuuluvista tehtävistä sekä varmistaa Suomen sähköjärjestelmän teknisen yhteensopivuuden muiden yhteen liitettyjen sähköjärjestelmien kanssa.

Fingridillä on oikeus asettaa järjestelmävastuun toteuttamiseksi tarpeellisia ehtoja sähkön siirtojärjestelmän sekä siihen liitettyjen voimalaitosten ja kuormien käyttämiselle. Fingridillä on oikeus järjestelmävastaavana antaa voimalaitoksille päätö- ja loistehoa koskevia ohjeita, käynnistyyttä järjestelmässä olevia reservejä sekä irtikytkeä tai rajoittaa kuormitusta tai tuotantoa käyttövarmuutta uhkaavissa tilanteissa tai vakavien häiriöiden selvityksen yhteydessä. Asiakas on velvollinen noudattamaan edellä mainittuja ehtoja, ohjeita ja määräyksiä.

Asiakkaan tulee huolehtia sopimuksellisesti, että myös Asiakkaan verkkoon liittyneet osapuolet noudattavat järjestelmävastuun toteuttamista ja sähkölaitteistojen liittämistä koskevia ehtoja sekä muita Sopimuksen edellyttämiä Fingridin asettamia ehtoja ja ohjeita.

4.2 Sähköjärjestelmän hallinta

Fingrid ylläpitää ja käyttää hallitsemaansa kantaverkkoa ja hallitsemiaan yhteyksiä toisiin verkkoihin noudattaen muiden siirtoverkonhaltijoiden kanssa sovittuja periaatteita ja sähkömarkkinaviranomaisen myöntämän verkkoluvan ja siinä määrätyn järjestelmävastuun ehtoja.

Fingrid valvoo sähköjärjestelmän tilaa käytönvalvontajärjestelmänsä avulla. Fingridin käytönvalvontajärjestelmässä on tiedot myös Fingridin verkkoon liittyneiden asiakkaiden verkoista siltä osin, kuin se on tarpeellista järjestelmävastuun edellyttämän käyttövarmuuden ylläpitämiseen.

Fingrid huolehtii koko sähköjärjestelmää koskevien vakavien häiriöiden selvittämisestä ja järjestelmän normaalitilaan palauttamisesta. Sopimusosapuolet noudattavat Fingridin ylläpitämiä ohjeita *Sähköjärjestelmän vakavien häiriöiden selvittämisen yleisohje* ja *Fingrid Oyj:n ja verkonhaltijoiden välinen toiminta tehopulatilanteissa*.

4.3 Sähköjärjestelmän käyttövarmuuden ylläpidon edellyttämä tiedonvaihto

Sopimusosapuolet toimittavat toisilleen käyttövarmuuden ylläpidossa tarvittavia tietoja.

Asiakas ilmoittaa tai velvoittaa tuottajan suoraan ilmoittamaan Fingridille tai muutoin yhdessä sovittavalla tavalla omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden, nimellissummateholtaan vähintään 50 MVA voimalaitosten alustavat huoltoajankohdat ja poikkeukselliset käyttötilanteet vuosittain tammikuun loppuun mennessä siirtokeskeytysten yhteensovittamiseksi. Fingridin erikseen pyytäessä Asiakas ilmoittaa myös nimellissummateholtaan pienempien kuin 50 MVA voimalaitosten huoltoajankohdat. Asiakas ilmoittaa Fingridille mahdollisista muutoksista ilmoittamiinsa huoltoajankohtiin hyvissä ajoin.

Asiakas ilmoittaa Fingridin erikseen pyytäessä voimalaitosten tuotantosuunnitelmat.

Asiakas ilmoittaa tai velvoittaa tuottajan suoraan ilmoittamaan Fingridille omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden, nimellissummateholtaan yli 100 MVA voimalaitosten häiriöistä kymmenen minuutin kuluessa häiriön alkamisesta. Ilmoituksessa esitetään koneiston nimi, menetetty teho ja tuotantokeskeytyksen arvioitu kesto. Asiakas ilmoittaa tuotantokeskeytyksen keston tarkentumisesta ensi tilassa.

Asiakas ilmoittaa Fingridille kantaverkon käyttöön vaikuttavat vähintään 110 kV verkkonsa alustavat siirtokeskeytystarpeet ja poikkeukselliset käyttötilanteet vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Asiakas ilmoittaa Fingridille mahdollisista muutoksista ilmoittamiinsa siirtokeskeytystarpeisiinsa hyvissä ajoin.

Fingrid koordinoi ja ylläpitää kantaverkon siirtokeskeytyssuunnitelmaa. Fingrid ilmoittaa yhteensovitetut alustavat 110 kV verkkonsa siirtokeskeytystarpeet vuosittain maaliskuun loppuun mennessä.

Asiakas ilmoittaa Fingridille 110 kV verkon häiriöistä mahdollisimman pian häiriön alkamisesta. Ilmoituksessa esitetään häiriön kohde ja arvioitu häiriön kesto.

Sopimusosapuolet ilmoittavat toisilleen välittömästi tiedossaan olevista, nopealla aikataululla tulevista pakottavista vaikutuksiltaan vastaavista siirtokeskeytystarpeista ja poikkeuksellisista käyttötilanteista.

4.3.1 Reaaliaikainen tiedonvaihto

Reaaliaikaisessa tiedonvaihdossa noudatetaan *Tiedonvaihdon sovellusohjeen* periaatteita, jotka on esitetty Liitteessä 2.

Asiakkaan kanssa vaihdettavat reaaliaikatiedot ja tiedonvälitystapa on esitetty asiakaskohtaisessa liitteessä, Liite 3.

Asiakas ilmoittaa tai velvoittaa verkkoonsa liittyneen kolmannen osapuolen toimittamaan tarvittavat tiedot Fingridille.

Reaaliaikaisen tiedon toimittamisesta vastaava sopimusosapuoli vastaa tiedonvaihdon määrittely-, hankinta-, ylläpito- ja tietoliikennekustannuksista *Tiedonvaihdon sovellusohjeen* mukaiseen rajapintaan.

Mikäli Asiakas ei täytä veloitettaan tiedonvaihdosta, Fingrid järjestää tiedonvaihdon ja veloittaa aiheutuvat kohtuulliset kustannukset Asiakkaalta.

5 KANTAVERKKOPALVELUN LAATU, RAJOITUKSET JA KESKEYTYKSET

5.1 Jännitteen ja taajuuden vaihtelut sähkön siirrossa

Fingridin Internet-sivuilla on 110 kV verkkoa koskeva selvitys jännitteen ja taajuuden vaihteluista, joihin Asiakkaan tulee varautua. Jos Asiakas tarvitsee keskeytyksetöntä sähköä tai tavallista parempaa sähkön laatua, Asiakkaan tulee varmistaa tämä omilla järjestelmillään tai mikäli mahdollista, sopimalla Fingridin kanssa tällaiseen sähkön siirtoon liittyvistä erityisjärjestelyistä. Liitynnän toteutuksessa tulee ottaa huomioon että liitynnät täyttävät kulloinkin voimassa olevat Fingridin ylläpitämät *Fingrid Oyj:n yleiset liittymisehdot*.

5.2 Vika- ja häiriötilanteet

Tavoitteena on korkealaatuinen sähkönsiirto, jossa on mahdollisimman vähän häiriöitä. Sähköjärjestelmässä tapahtuvien vikojen tai häiriöiden seurauksena Fingridillä on oikeus rajoittaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se kokonaan.

Sopimusosapuolilla on oikeus irrottaa sähkölaitteisto sähköverkosta tai irrottautua sähköverkosta ilman ennakkovaroitusta häiriö- tai vaaratilanteen torjumiseksi tai sähköverkon vika- ja häiriötapauksissa, jos se on välttämätöntä käyttövarmuuden tai häiriönselvitys- tai korjaustoimenpiteiden vuoksi. Molemmat sopimusosapuolet ryhtyvät omalla kustannuksellaan välittömästi toimenpiteisiin häiriön poistamiseksi.

Sopimusosapuolet ilmoittavat välittömästi toisilleen vioista ja häiriöistä, jotka vaikuttavat toisen sopimusosapuolen käyttötoimintaan.

Mikäli Asiakkaan sähköverkkoon liitetyssä sähkölaitteistossa havaitaan sähköjärjestelmän käyttöä haittaavia vikoja tai puutteita, jotka aiheuttavat yleisesti hyväksyttävät rajat ylittäviä häiriöitä, ja niiden poistaminen viivästyy olennaisesti, Fingridillä on oikeus rajoittaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se.

5.3 Kantaverkon huollot, korjaukset ja muutostyöt

Fingridillä on oikeus rajoittaa tai keskeyttää kantaverkkopalvelu verkkonsa huollon, korjauksen, muutostyön, tarkastuksen tai muiden vastaavien toimenpiteiden takia neuvoteltuaan keskeytyksestä tai rajoituksesta Asiakkaan kanssa. Fingrid ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon Asiakkaan tarpeet keskeytyksen ajankohtaa määritettäessä. Fingridin tavoitteena on suunnitella keskeytykset siten, että niistä aiheutuvat haitat minimoidaan.

Sopimusosapuolet suunnittelevat yhteistyössä keskeytyksiin liittyvät järjestelyt ja huolehtivat toimenpiteiden toteutuksesta siten, ettei keskeytys muodostu tarpeettoman pitkäaikaiseksi. Kumpikin sopimusosapuoli vastaa omista keskeytyskustannuksistaan.

5.4 Avoimen toimituksen päättymisen

Fingridillä on oikeus keskeyttää kantaverkkopalvelu välittömästi, jos Asiakkaan sähkönhankinnan avointa toimitusta koskeva sopimus päättyy ilman, että uusi avoimen toimituksen sopimus tulee voimaan samanaikaisesti.

5.5 Säännöstely

Fingridillä on oikeus järjestelmävastaavana sähköjärjestelmän toimivuuden ollessa uhattuna säännöstellä asiakkaiden suoraa tai välillistä sähköä käyttöä, tuotantoa, tuontia tai vientiä ottamalla huomioon yhteiskunnan yleiset elintärkeät tarpeet, mahdolliset viranomaismääräykset, voimassa olevat tehopulan hallintaa ja vakavien häiriöiden selvittämistä koskevat suunnitelmat ja velvoitteet sekä vallitsevat olosuhteet. Asiakkaan tulee ylläpitää *Fingrid Oyj:n ja verkonhaltijoiden välinen toiminta tehopulatilanteissa* -ohjeen mukaiset kulutuksen rajoitussuunnitelmat.

6 LOISSÄHKÖN KÄYTTÖ JA LOISTEHORESERVIEEN YLLÄPITO

6.1 Loissähkön käyttö

Fingrid toimittaa ja vastaanottaa loissähköä Asiakkaan liittymispisteessä tai liittymispisteissä. Loissähkön toimituksessa noudatetaan *Loissähkön toimituksen ja loistehoreservin ylläpidon sovellusohjetta*, Liite 4.

Loissähkön toimitus ja vastaanotto tapahtuu ilman erillistä korvausta tunneittain liittymispistekohtaisesti Liitteessä 1 määritetyn loissähköikkunan mukaisesti. Fingridin loissähkön toimitusvelvoitteet ovat voimassa kantaverkon normaalin käyttötilanteen aikana.

Loissähkön käytön seuranta tapahtuu ensisijaisesti alueittain. Alueellisessa seurannassa Asiakkaan tai asiakkaiden sähköisesti toisiaan lähellä olevista liittymispisteistä muodostetaan loissähkön seuranta-alueita. Seuranta-alueen loissähkörajojen ylittyessä kantaverkon käyttöä häiritsevistä ylityksestä neuvotellaan loissähkön käytöstä ylityksen aiheuttaneen liittymispisteen haltijan kanssa. Mikäli neuvottelut eivät johda loissähkön hallittuun käyttöön, Fingridillä on oikeus laskuttaa ylityksen aiheuttanutta liittymispisteen haltijaa kalenterikuukauden suurimmasta loissähkön oton ja annon tuntikeskitehosta. Loissähkörajojen ylityksestä laskutetaan 1.1.2012 alkaen 3 000 €/MVAr loissähköikkunan ylittävältä osalta sekä loissähköikkunan ylittävällä alueella toimitetusta ja vastaanotetusta loisenergiasta 10 €/MVArh. Fingrid ilmoittaa mahdolliset laskutushintojen muutokset perusteluineen vuosittain syyskuun loppuun mennessä.

Fingrid raportoi Asiakkaalle alueellisista ja liittymispistekohtaisista loissähkön käytöistä Liitteen 4 mukaisesti.

6.2 Loistehoreservien ylläpito

Yli 10 MVA generaattorit ovat verkossa ollessaan velvollisia tukemaan loistehoreservein järjestelmän jännitettä voimalaitosten ja verkon vika- ja häiriötilanteissa sekä erikseen sovittaessa lyhytaikaisesti myös voimalaitosten ja verkon korjaus- ja huoltotilanteissa. Yli 10 MVA generaattorit ovat velvollisia noudattamaan Fingridin mahdollisesti antamaa jännitteen tai loistehon ohjearvoa.

Nimellisjännitteeltään 400 kV kantaverkkoon generaattorimuuntajan kautta liitetyn generaattorin loissähkön tuotanto- ja sisäänottokyky tulee generaattorin verkossa ollessa varata loistehoreserviksi kokonaan, lukuun ottamatta kyseisen generaattorimuuntajan sekä voimalaitoksen omakäytön kuluttamaa loissähköä.

Muissa yli 10 MVA generaattoreissa tulee generaattorin verkossa ollessa varata loistehoreserviksi puolet generaattorin loissähkön tuotantokyvystä sekä sisäänottokyvystä mitattuna generaattorijännitetasolla. Asiakas velvoittaa myös verkkoonsa mahdollisesti liittyneen kolmannen osapuolen noudattamaan generaattorin loistehoreservin ylläpitovelvoitetta.

Fingrid suorittaa Asiakkaalle korvauksen loistehoreserveistä Liitteessä 5 mainittujen 400, 220 ja 110 kV jännitetasoilla kantaverkkoon generaattorimuuntajan kautta liittyneiden yli 10 MVA generaattoreiden osalta. Korvaus suoritetaan tuotetun pätöenergian vuotuisen nettotuotannon perusteella. Pätöenergian vuotuinen nettotuotanto määritetään vähentämällä vuotuisesta bruttotuotannosta kauppa- ja teollisuusministeriön 11.4.2003 antaman asetuksen nro 309 mukaisesti laskettu vuotuinen omakäyttöenergia. Siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana generaattori ei ole tuottanut sähköä, ei vähennetä omakäyttöenergiaa.

Korvauksen perustana oleva yksikköhinta on 1.1.2012 alkaen 400 kV liitettyjen generaattoreiden osalta 2,4 snt / MWh sekä 220 ja 110 kV liitettyjen generaattoreiden osalta 1,2 snt / MWh. Fingrid ilmoittaa mahdolliset yksikköhintojen muutokset perusteluineen vuosittain syyskuun loppuun mennessä.

7 LASKUTUSMITTAUKSET JA SÄHKÖN TUOTANTOILMOITUKSET

7.1 Mittausten järjestäminen

Fingrid vastaa liittymispisteen kautta siirtyvän sähköenergian mittaamiseksi tarvittavien mittausten järjestämisestä sekä mittausten ylläpidosta. Mittaus voi sijaita liittymispisteessä tai myös muualla Asiakkaan tai Fingridin verkossa, mikäli mittausta ei kohtuudella voida järjestää suoraan liittymispisteessä.

Asiakas ilmoittaa Fingridille viipymättä sellaisista verkon tai voimalaitoksen rakennushankkeista, kytkentämuutoksista tai vioista, jotka edellyttävät mittausmuutosta, mittauslukemien korjaamista tai laskennallisten mittauslukemien muodostamista.

7.2 Mittauksen sijainti muualla kuin liittymispisteessä

Mikäli mittaus on Asiakkaan verkossa, liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset siirto- ja muuntohäviöt sisältyvät Fingridin sähkötaseeseen. Mikäli mittaus on Fingridin verkossa muualla kuin Asiakkaan liittymispisteessä, häviöt sisältyvät Asiakkaan sähkötaseeseen. Fingrid laskee liittymispisteen ja mittauspaikan väliset tuntikohtaiset häviöt johto- ja muuntajavakioiden sekä mitattujen tuntienenergioiden avulla.

Mittauksen sijainnin perusteella Fingrid laskuttaa tai hyvittää Asiakasta laskennallisten tuntikohtaisten häviösähkömäärien mukaisesti. Laskutus tai hyvitys tehdään kuuden kuukauden jaksoissa kalenterivuoden alusta lähtien, laskutusjakson häviösähkön laskennallisen kokonaismäärän selvittyä. Häviöenergian hintana käytetään pohjoismaisen Elspot-markkinan ilmoitusalue Suomen tuntihintaa.

Jos edellä mainitun tuntihinnan määrittäminen lopetetaan, häviöenergian hinta määritetään vastaavan Suomessa toimivan sähköpörssin tunneittain määrittämän hinnan perusteella. Sopimusosapuolet sopivat erikseen häviöenergian hinnan uuden määrittämisperusteen käyttöön otosta.

7.3 Mittausten laatuvaatimukset

Mittalaitteistoissa ja niiden asennuksessa sovelletaan sähkökaupan mittauksissa yleisesti noudatettavaa kulloinkin voimassa olevaa Energiateollisuus ry:n suositusta.

Sopimusosapuolet ovat velvollisia ilmoittamaan toisilleen viivytyksettä mittalaitteissa havaitsemistaan vioista ja muista asianomaisten standardien salliman arvon ylittävistä mittausvirheistä sekä ryhtymään välittömästi toimenpiteisiin havaittujen vikojen ja virheiden poistamiseksi.

Mikäli mittalaitteistosta todetaan aiheutuneen suurempi mittausvirhe kuin $\pm 2\%$, virheestä kärsineellä sopimusosapuolella on oikeus vaatia kantaverkkolaskutuksen oikaisua. Oikaisun suuruus määritetään käytettävissä olevien mittautietojen ja tarvittaessa ulkopuolisen asiantuntijan avulla oikaisua vaatineen sopimusosapuolen lukuun. Jos oikaisu on aiheellinen, virheestä vastuussa oleva sopimusosapuoli vastaa kustannuksista. Oikaisua ei tehdä ilman erityistä syytä pitemmältä kuin kuuden kuukauden ajalta, jos mittausvirheen syntymisajankohtaa ei voida luotettavasti määrittää. Oikaisua ei myöskään tehdä, mikäli korvattava määrä on alle 100 € (sata euroa). Laskutuksen oikaisun lisäksi kumpikaan sopimusosapuoli ei ole tämän sopimuksen perusteella velvollinen korvaamaan toiselle mittausvirheen takia syntyneitä korkokustannuksia tai muita kustannuksia.

7.4 Tilavaraus mittaukselle

Mikäli mittalaitteet sijaitsevat muualla kuin Fingridin tiloissa, Asiakas varaa omilta tai verkkoonsa liittyneiltä kolmannen osapuolen sähköasemilta riittävät tilat mittalaitteille liittymispisteessä siirtyvän sähköenergian mittaukselle ja järjestää mittamuuntajan johdotuksineen ja tarvittavine liitännöineen sekä varmennetun apusähkösyötön. Asiakkaan on järjestettävä Fingridin tai tämän palvelutoimittajan edustajalle vetoitusta pääsy sähköasemalle.

7.5 Sähkön tuotantoilmoitukset

Asiakas toimittaa laskutusta varten Fingridille verkkoonsa liitettyjen voimalaitosten sähkön nettotuotannot voimalaitoksittain. Energiat ilmoitetaan tuntisarjoina. Tuotantoilmoitusten osalta ei oteta huomioon nimellisteholtaan alle 1 MVA generaattoreita tai voimalaitoksia, jotka eivät ole mukana valtakunnallisessa taseselvityksessä.

Voimalaitoksen nettotuotanto määritetään vähentämällä bruttotuotannosta kauppa- ja teollisuusministeriön 11. huhtikuuta 2003 antaman asetuksen nro 309 tai sitä korvaavan mukainen omakäyttöenergia. Asiakas toimittaa Fingridin pyynnöstä nettotuotannon määrittämisessä käytetyt omakäyttöenergian mittaus- ja laskentaperusteet.

Fingrid käyttää taseselvitykseen ilmoitettuja voimalaitoskohtaisia sähkön tuotantoilmoituksia kantaverkkolaskutukseen. Jos taseselvitykseen ilmoitettuja sähkön tuotantotietoja ei ole käytettävissä, asiakas ilmoittaa Fingridille kuukausittain viimeistään kuukauden kolmantena arkipäivänä Liitteen 1 mukaisten voimalaitosten edellisen kuukauden nettotuotantoenergiat. Asiakkaan tuotantoilmoitukset on lähetettävä Energiateollisuus ry:n sähkökaupan tiedonvaihtosuosituksissa määritellyllä tavalla.

Asiakas toimittaa pyydettyä Fingridille vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellistä vuotta koskevat tiedot omien sekä verkkoonsa suoraan tai välillisesti liittyneiden sähköverovelvollisten valmisteverolain perusteella tekemien ilmoitusten

mukaisista voimalaitoskohtaisista sähköntuotannon ja omakäyttöenergian kokonaismääristä.

Tuotantoilmoitusten oikaisu tehdään takautuvasti kuuden kuukauden ajalta. Oikaisua ei tehdä, mikäli korvattava määrä on alle 100 € (sata euroa). Mikäli ilmoitetuissa tuotantotiedossa on merkittäviä virheitä, Fingrid ja Asiakas sopivat pidemmän aikajakson takautuvasta korjauksesta.

8 MAKSUT JA NIIDEN MÄÄRÄYTYMINEN

Fingrid perii kantaverkkopalvelusta vuosittain vahvistettavat maksut. Vuosittain syyskuun loppuun mennessä Fingrid ilmoittaa maksujen muutokset perusteluineen sekä vahvistaa maksukomponentit ja yksikköhinnat. Vuotta 2012 koskevat maksukomponentit ja yksikköhinnat on määritelty Sopimuksessa. Asiakkaan maksujen määrittämisessä käytettävät mittauskohdat niihin liittyvine mittauksineen on esitetty Sopimuksen Liitteessä 1.

8.1 Kulutusmaksu

Asiakas maksaa kulutusmaksun kantaverkon liittymispisteissä Asiakkaan verkkoon suoraan tai välillisesti liittyvän sähköenergian kulutuksen määrän perusteella.

Kulutusmaksun yksikköhinta on 1.1.2012 alkaen 3,48/1,74 €/MWh talviaika/ muu aika. Talviaika on 1.1.–31.3. ja 1.11.–31.12. välinen aika kyseiset päivät mukaan lukien.

Kulutusmaksun perusteena oleva kulutus määritetään Asiakkaan liittymispisteessä virtaavan sähköenergian, Liitteen 1 mukaisten voimalaitosten nettotuotantojen sekä mahdollisesti Asiakkaan liittymispisteen takana olevan sähköenergian tuonnin ja viennin perusteella.

8.2 Kantaverkosta ottomaksu

Asiakas maksaa verkon ottomaksun kantaverkon liittymispisteiden kautta virtaavan sähköenergian määrän perusteella.

Verkosta ottomaksun yksikköhinta kantaverkosta otolle on 1.1.2012 alkaen 0,80 €/MWh.

8.3 Kantaverkkoon antomaksu

Asiakas maksaa verkkoon antomaksun kantaverkon liittymispisteiden kautta virtaavan sähköenergian määrän perusteella.

Verkkoon antomaksun yksikköhinta kantaverkkoon annolle on 1.1.2012 alkaen 0,50 €/MWh.

8.4 Netotus

Mikäli Asiakkaalla on useita liittymispisteitä kytkinlaitoksen samassa kiskossa, kantaverkosta ottomaksun ja kantaverkkoon antomaksun perusteena oleva energiamäärä on näiden liittymispisteiden tuntikohtaisten energiamäärien nettosumma. Erikseen sovittaessa myös eri asiakkaiden kytkinlaitoksen samaan kiskoon liittyvien liittymispisteiden tuntikohtaiset energiamäärät voidaan laskea vastaavasti yhteen. Edellytyksenä on, että asiakkaat ilmoittavat Fingridille yhteisesti ja kirjallisesti mitkä mittaukset netotetaan sekä nimeävät yhden vastuussa olevan asiakkaan, jolle kohdistetaan hyvitys. Edellä mainittu vastuussa oleva asiakas tekee

jaon muiden samaan netotukseen kuuluvien asiakkaiden kesken. Jakoperustetta sovelletaan asiakkaiden ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta.

Erikseen sovittaessa laskutuksen perusteena olevat saman tunnin energiamäärät voidaan laskea yhteen myös kantaverkon liittymispisteissä kantaverkon rinnalle renkaaksi kytketyn 110 kilovoltin verkon osalta. Edellytyksenä on, että läpimenevä sähköenergia voidaan määrittää kantaverkon mittauksin yksiselitteisesti kaikissa kytkentätilanteissa. Läpimenevää sähköenergiaa ei oteta huomioon sovellettaessa edellä esitetyn mukaista energioiden tuntikohtaista nettosummaa kytkinlaitoksen kiskossa.

8.5 Arvonlisävero sekä muut välilliset verot ja maksut

Sopimuksessa mainittujen maksujen lisäksi Asiakas maksaa Fingridille kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron sekä Sopimuksen määrittelemään kantaverkkopalveluun kohdistuvat mahdolliset muut Fingridille määrätyt välilliset verot ja viranomaisten määräämät maksut.

9 MAKSUEHDOT

9.1 Maksuaika

Asiakas maksaa Sopimuksen mukaiset maksut kuukausittain Fingridin lähettämän laskun mukaisesti. Maksuaika on neljätoista päivää. Eräpäivä merkitään laskuun.

Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä, maksuaikaa lyhennetään viivästystä vastaavasti. Mikäli laskutus viivästyy Asiakkaasta johtuvasta syystä enemmän kuin neljätoista päivää, Asiakas maksaa ylittävältä ajalta kohdan 9.3 mukaisen viivästyskoron.

9.2 Muistutukset

Asiakas tekee laskua koskevat muistutukset viivytyksettä kirjallisesti. Fingrid tarkistaa laskun ja lähettää Asiakkaalle tarvittavan oikaisulaskun viivytyksettä. Muistutus ei vapauta Asiakasta maksuvelvollisuudesta eräpäivänä, ellei sopimusosapuolten kesken ole toisin sovittu.

9.3 Viivästyskorko

Jos Asiakkaan maksusuoritus viivästyy, eikä lasku ole oleellisesti virheellinen, Asiakas maksaa Fingridille laskun eräpäivästä suorituksen saapumispäivään laskussa mainittua vuotuista viivästyskorkoa, joka on kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen viivästyskorko.

9.4 Maksuvelvollisuuden laiminlyönti

Fingridillä on oikeus keskeyttää Sopimuksen mukainen kantaverkkopalvelu, mikäli Asiakas laiminlyö Fingridin kirjallisesta muistutuksesta huolimatta olennaisesti maksuvelvollisuutensa Fingridille tai Asiakas on asetettu konkurssiin tai selvitystilaan tai viranomaisen on todennut Asiakkaan maksukyvyttömäksi. Keskeytystä ei kuitenkaan panna täytäntöön, mikäli Asiakas antaa Fingridille riittävän vakuuden.

10 MAKSUJEN JA EHTOJEN TARKISTUKSET

10.1 Viranomaisten toimenpiteet

Fingridin kustannuksiin välittömästi ja olennaisesti vaikuttavat muutokset, joita ei ole voitu Sopimusta tehtäessä ottaa huomioon ja jotka eivät tule korvatuiksi kohdan 8

perusteella, otetaan huomioon maksuja lisäävänä tai vähentävänä tekijänä vaikutustensa mukaisesti. Tällaisia muutoksia ovat kansallisista tai eurooppalaisista lainsäädännöllisistä tai viranomaisten muista toimenpiteistä johtuvat verot, julkiset maksut ja velvoitteet ja muut edellä mainituista syistä johtuvat muutokset, jotka kohdistuvat tässä sopimuksessa tarkoitettuun kantaverkkopalveluun.

10.2 Epäsuhteen poistaminen

Mikäli sopimusosapuolista riippumattomat syyt johtavat Sopimuksen suoritusvelvollisuuksien ilmeiseen epäsuhteeseen, sopimusosapuolet neuvottelevat maksujen tai muiden sopimusehtojen tarkistamisesta epäsuhteen poistamiseksi. Tällaisia syitä ovat taloudellisten tai kaupallisten olosuhteiden muutokset, lainsäädännössä tapahtuvat muutokset, viranomaisten toimenpiteet tai muut syyt, joita ei ole voitu ottaa kohtuudella huomioon Sopimusta tehtäessä.

11 MARKKINAINFORMAATIO

Fingrid julkaisee sähkömarkkinainformaatiota lakisääteisten velvoitteiden mukaisesti. Asiakkaan tulee noudattaa itse sekä huolehtia siitä, että hänen verkkoonsa liittyneet täyttävät markkinainformaation lakisääteiset velvoitteet.

12 VAHINGONKORVAUKSET

12.1 Yleiset edellytykset

Asiakkaan sähkölaitteiston on oltava Fingridin liittymisehtojen mukainen. Asiakas on oikeutettu vahingonkorvaukseen Asiakkaalle Suomessa syntyneistä henkilö- tai esinevahingoista jäljempänä mainituin edellytyksin, mikäli kantaverkkopalvelu ei ole tämän sopimuksen tai liittymissopimuksen mukaista. Asiakkaan oma vahingonkorvausvastuu on määritelty kohdassa 12.4.

12.2 Vahingonkorvaus Asiakkaalle

Fingrid on vahingonkorvausvastuussa Asiakkaalle Fingridin tai Fingridin palveluksessa olevan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheutuvista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut Fingridin yleisistä liittymisehdoista poikkeavista jännite- tai taajuusvaihteluista tai toistuvista keskeytyksistä. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan sähkölaitteisto ei ole liittymissopimuksen mukainen ja tämä on vaikuttanut vahingon aiheutumiseen, tai Asiakkaan on muutoin voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Fingrid ei vastaa esinevahingoista, jotka syntyvät sähkönsiirron yksittäisestä keskeytymisestä, eikä esinevahingoista, jotka johtuvat muiden omistamista sähköverkoista aiheutuvista häiriöistä.

Fingrid ei vastaa, mikäli 12.3. kohdassa ei ole muuta määrätty, vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, Asiakkaan asiakkaan laitteistovahingoista, Asiakkaalle tuomituista tai Asiakkaan maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatun kaltaisista seurannaisvahingoista.

Fingridin kokonaisvastuu kaikista asiakkaille tapahtumisvuonna sattuneista tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on yhteensä enintään 10.000.000 € (kymmenen miljoonaa euroa) kalenterivuotta kohden. Vahinkotapahtumasta voi

vaatia korvausta vain kyseisen vuoden osalta. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää 10.000.000 € (kymmenen miljoonaa euroa), kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin.

12.3 Vahingonkorvaus Asiakkaan asiakkaalle

Fingrid suorittaa Asiakkaalle kohdan 12.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä Asiakkaan asiakkaalleen korvaamat vahingot, jos Asiakkaan korvausvelvollisuus perustuu pakottavaan lainsäädäntöön. Jos Asiakkaan asiakas on jakeluverkkoon liittynyt sähkönkäyttäjä, sovelletaan kohdan 12.2 mukaisen vahinkotapahtuman yhteydessä vahinkojen korvausperusteena Energiateollisuus ry:n laatimia Sopimuksen tekohetkellä voimassaolevia verkkopalveluehtoja. Suurjännitteiseen jakeluverkkoon liittyneen Asiakkaan asiakkaalle ei korvata välillisiä vahinkoja. Fingridin korvausvelvoite ei koske sähkökatkosten vakiokorvauksia.

Tämän kohdan nojalla suoritettavan korvauksen edellytyksenä on, että korvattavan vahingon määrä Asiakasta ja vahinkotapahtumaa kohti on yli 1.000 € (tuhat euroa) ja että Asiakas on ilmoittanut viipymättä ja kirjallisesti Fingridille vahingon syntymisestä sekä sopinut ennen suoritusta korvauksen perusteesta ja määrästä Fingridin kanssa. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Asiakkaan tai Asiakkaan asiakkaan on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Jos tässä kohdassa tarkoitettu vahinko on aiheutunut sellaiselle sähkön käyttäjälle, jonka sähkön siirrosta huolehtii muu kuin kantaverkkoon suoraan liittynyt Fingridin Asiakas, noudatetaan soveltuvin osin tässä kohdassa edellä mainittuja periaatteita.

Fingrid kokonaisvastuu kaikista asiakkaille tapahtumisvuonna sattuneista tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on yhteensä enintään 2.000.000 € (kaksi miljoonaa euroa) kalenterivuotta kohden. Vahinkotapahtumasta voi vaatia korvausta vain kyseisen vuoden osalta. Korvaukset maksetaan kultakin vuodelta seuraavan tammikuun aikana tai heti sen jälkeen, kun tämän kohdan perusteella korvattavien vahinkojen vuotuinen kokonaismäärä on selvinnyt. Mikäli vahingonkorvausten vuotuinen kokonaismäärä ylittää 2.000.000 € (kaksi miljoonaa euroa), kaikkia korvauksia pienennetään korvausten määrän suhteessa alaspäin. Korvaukset Asiakkaan asiakkaalle selvittää ja suorittaa Asiakas.

12.4 Asiakkaan vahingonkorvausvelvollisuus

Asiakas vastaa Fingridille Asiakkaan tai Asiakkaan palveluksessa olevan lievää suuremmasta tuottamuksesta aiheuttamista esine- tai henkilövahingoista, jos vahinko on aiheutunut Fingridin suositukset ylittävistä jännite- ja taajuusvaihteluista. Korvausvastuuta ei kuitenkaan synny, mikäli Fingridin on voitu edellyttää varautuvan keskeytyksen tai häiriön aiheuttaman vahingon ennaltaehkäisyyn tai rajoittamiseen suojauslaitteella, ohjeistuksella tai muilla järjestelyillä.

Asiakas ei vastaa vahingoista, jotka syntyvät sähkönsiirron keskeytymisestä. Asiakas ei vastaa vahingon seurauksena saamatta jääneestä voitosta, tuotannon menetyksestä, vahingoittuneesta raaka-aineesta, tuotannon uudelleen käynnistämisen kustannuksista, keskeytysten johdosta syntyvistä siirtopalvelun korvaavien järjestelyjen kustannuksista, Fingridin asiakkaan laitteistovahingoista, Fingridille tuomituista tai Fingridin maksamista vahingonkorvauksista eikä muistakaan edellä kuvatun kaltaisista seurannaisvahingoista.

Asiakkaan kokonaisvastuu tämän kohdan perusteella korvattavista vahingoista on enintään 500.000 € (viisisataatuhatta euroa) kalenterivuotta kohden.

12.5 Muu vastuu

Fingrid ei vastaa muista kuin kohdissa 12.2 ja 12.3 tarkoitetuista vahingoista.

Asiakas ei vastaa muista kuin kohdassa 12.4 tarkoitetuista vahingoista.

13 SALASSAPITO

Sopimusosapuolet sitoutuvat pitämään salassa saamansa toisen osapuolen tiedot, jotka on merkitty salaiseksi tai on muuten ymmärrettävä salaiseksi tiedoksi. Molemmat osapuolet ovat velvollisia säilyttämään salassapidettäviä tietoja huolellisesti. Salassapitovelvollisuus jatkuu myös Sopimuksen päättymisen jälkeen niin kauan kuin tietojen salassapidolla on merkitystä salassapidettävän tiedon luovuttajalle. Salassapitovelvollisuus on kuitenkin enintään kymmenen vuotta, mikäli tiedon sisällöstä ei voi ilmeisesti päätellä, että tieto on edelleen salaista.

14 SOPIMUKSEN MUUTOKSET

Fingrid on sähkön sisämarkkinadirektiivin tarkoittama siirtoverkonhaltija. Kantaverkkotoimintaan liittyvä sääntely on voimakkaan kehitystyön kohteena. Mikäli Sopimuksen voimassaoloaikana tulee voimaan Euroopan sisämarkkinoita koskevia uusia määräyksiä tai Suomen sähkömarkkinalain muutoksia tai Fingridiä velvoittavia uusia soveltamismääräyksiä, joita ei ole otettu huomioon Sopimusta solmittaessa, Fingrid muuttaa Sopimuksen ehtoja vastaamaan muuttuneita määräyksiä. Palvelun sisällön muutos edellyttää kuitenkin sitä, että sähkömarkkinaviranomainen on hyväksynyt muutoksen tai sitä, että uudet määräykset ovat sellaisenaan velvoittavaa oikeutta.

Sopimuksen liitteitä päivitetään yhdessä sopien vastaamaan verkossa tapahtuvia muutoksia.

15 YLIVOIMAINEN ESTE

Fingridillä on oikeus ylivoimaisen esteen (force majeure) sattua rajottaa Asiakkaan kantaverkkopalvelua tai keskeyttää se kokonaan.

Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan sellainen tapahtuma, jota Fingrid ei ole voinut estää kohtuullista huolellisuutta noudattaen ja joka tekee Fingridin Sopimuksen mukaisen kantaverkkopalvelun mahdottomaksi tai vaikeuttaa sitä olennaisesti tai tekee sen taloudellisesti tai muuten kohtuuttomaksi.

Ylivoimaisia esteitä ovat sota, sisäiset levottomuudet, ilkeä, sabotaasi, räjähdys, tulipalo, tulva, rajumyrsky tai muu poikkeuksellinen sääolosuhde, yleinen liikenteen keskeytyminen, lakko tai avainryhmän työnseisaus, työnantajajärjestön määräämä työsulku, viranomaisten toimenpide, tuotantokapasiteetin riittämättömyys tai muu vaikutuksiltaan yhtä merkittävä ja epätavallinen syy. Ylivoimaiseksi esteeksi katsotaan myös edellä mainituista syistä johtuva voimantuotannon keskeytyminen sekä sellainen voimantuotanto- tai siirtojärjestelmän vaurioituminen, johon eurooppalaisissa sähköjärjestelmissä yleisesti sovellettavilla periaatteilla ei ole voitu kohtuudella varautua.

Ylivoimaisen esteen ilmaantumisesta samoin kuin sen poistumisesta Fingrid ilmoittaa Asiakkaalle viivytyksettä.

16 SOPIMUKSEN SIIRTÄMINEN JA PÄÄTTÄMINEN

16.1 Sopimuksen siirtäminen

Sopimusosapuoli saa siirtää Sopimuksen kolmannelle osapuolelle toisen sopimusosapuolen etukäteen antamalla kirjallisella suostumuksella.

16.2 Sopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Asiakkaalla on oikeus irtisanoa Sopimus kuukauden irtisanomisajalla.

Sopimusosapuolella on oikeus purkaa Sopimus, jos toinen sopimusosapuoli on rikkonut oleellisesti sopimusta.

17 ERIMIELISYYDET

Sopimuksesta mahdollisesti aiheutuneet erimielisyydet, joita ei voida ratkaista keskinäisin neuvotteluin, ratkaisee ensimmäisenä oikeusasteena Helsingin kärjäoikeus, mikäli sopimusosapuolet eivät sovi kirjallisesti muunlaisesta menettelystä.

18 MUUT SOPIMUSEHDOT

Sopimusosapuolet edesauttavat kumpikin osaltaan Sopimuksen toteutumista. Sopimusosapuolet antavat viivytyksettä toisilleen Sopimuksen soveltamisessa tarvittavat tiedot pyrkien mahdollisimman automaattiseen tiedonsiirtoon.

Liite 1 Asiakkaan liittymispisteet ja laskutuksen perusteena käytettävät mittaukset

Liite 2 Tiedonvaihdon sovellusohje

Liite 3 Tiedonvaihdon asiakaskohtaiset tiedot

Liite 4 Loissähkön toimitusta ja loistehoreservin ylläpitoa koskeva sovellusohje

Liite 5 Loistehoreservilaitokset